

MINISTERUL MUNCII
ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Casa Județeană de Pensii Harghita

Nesecret

Informare cu privire la noua lege a pensiilor, ce urmează să intre în vigoare începând cu 01.09.2024

Guvernul și Parlamentul au aprobat actul normativ privind reforma sistemului de pensii publice din România, care va aduce echitatea între pensionari și va consolida principiul contributivității.

Legea are în vedere două principale obiective: eliminarea inechităților din sistem și adăvarea pensiilor mici, precum și asigurarea unei stabilități pe termen mediu și lung a sistemului de pensii.

Este cea mai amplă reformă a pensiilor. Legea a fost realizată împreună cu experții Comisiei Europene și ai Băncii Mondiale care au confirmat că noua lege este SUSTENABILĂ și va aduce stabilitate sistemului de pensii din România. Reforma este la fel de importantă și pentru salariați: răsplătește munca și contributivitatea, încurajează natalitatea și stimulează continuarea studiilor.

1. Principiile pe care se bazează legea pensiilor sunt : contributivitatea, stabilitatea, solidaritatea și egalitatea.

Principiul contributivității este consolidat prin condiționarea stagiului minim și complet de cotizare de vechimea realizată efectiv.

Principiul stabilității contribuției la sistemul public de pensii este un principiu nou potrivit căruia stagiul de cotizare realizat peste 25 de ani să fie ajustat cu un număr de puncte pentru stabilitatea în câmpul muncii.

Principiul solidarității conform căruia asigurării sistemului public de pensii își asumă reciproc obligații.

Principiul egalității potrivit căruia beneficiază de tratament nediscriminatoriu, în ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

2. Formula de calcul - este reprezentată de două elemente: un VPR care reprezintă o valoare a punctului de referință și un nr. total de puncte.

$$\text{PENSIE} = \text{VPR} \times \text{NR. TOTAL PCT}$$

VPR (valoarea punctului de referință) = VPP:25

NR. TOTAL PCT. = puncte contributivitate + puncte stabilitate + puncte asimilate / necontributive

Noutatea în cadrul formulei o reprezintă nr. de pct. de stabilitate acordate pentru anii contributivi realizați peste 25 de ani.

Calculul pensiei va avea în vedere atât venitul pentru care s-a plătit contribuția la sistemul de asigurări sociale, cât și vechimea realizată efectiv în muncă, pe teritoriul României.

La calculul numărului total de puncte se va adăuga și un număr de puncte de stabilitate pentru fiecare an realizat peste stagiul de cotizare contributive de 25 de ani, și anume:

- 0,50 puncte /an pentru anii din intervalul 26-30 inclusiv;
- 0,75 puncte/an pentru anii din intervalul 31-35 inclusiv;
- 1 punct/an pentru anii peste 36 ani.

Aceste puncte se vor acorda doar pentru anii contributivi care nu se suprapun cu anii de pensie!!!

Aceste puncte reprezintă stimulente pentru prelungirea vieții profesionale!!!

Stagiul de cotizare de 25 de ani din cadrul formulei de calcul al VPR nu este un stagiul folosit la calculul dreptului de pensie, ci la calculul VPR.

3. Mecanismul de majorare al pensiilor -

Rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, indicatori definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

În anul 2024 valoarea punctului de pensie prevăzut pentru anul 2023, de 1785 lei, se majorează cu **13,8%** și va fi de **2032 lei**. Raportându-ne la valoarea punctului de pensie de 2023 lei, valoarea punctului de referință, la data intrării în vigoare a noii legi, va fi de **81 lei**.

Majorarea pensiilor se va realiza la începutul fiecărui an, în luna ianuarie și va depinde de procentul de creștere al veniturilor din contribuții de asigurări sociale la bugetul sau rata medie anuală a inflației din ultimii doi ani, acordându-se valoarea cea mai avantajoasă.

În cadrul negocierilor tehnice cu serviciile Comisiei Europene, a fost făcută în mod repetat solicitarea, în vederea asigurării sustenabilității pe termen lung a reformei și a menținerii angajamentelor asumate, de implicarea a unui organism de experți independent pentru analiza și eventuala revizuire periodică a parametrilor reformei. Consiliul Fiscal a fost considerat a fi cel mai bun organism care să îndeplinească aceste cerințe. Referirea la datele și informațiile prezentate în cadrul Aging Working Group din proiectul de lege nu este una exhaustivă, de natură a limita sursa de date pe baza cărora se vor elabora rapoartele menționate în raportul de lege, ci de a indica parametrii indicativi și periodicitatea ce vor fi avute în vedere. Aceste condiții au fost introduse la solicitarea expresă a Comisiei Europene ca o asigurare suplimentară că se respectă jalonul din PNRR și că viitoarele guverne nu vor opera creșteri de pensii ad-hoc, care să dea peste cap echilibrul bugetar.

Majorările de pensii nu pot fi mai mari decât rata medie anuală a inflației sau decât creșterea veniturilor din CAS ca urmare a creșterii salariilor și a numărului de locuri de muncă!

Asta înseamnă că majorările vor fi întotdeauna sustenabile și nu va fi nevoie de aplicarea clauzelor suplimentare de creștere a contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

4. Proiectul de lege prevede patru tipuri de pensie:

- Pensie pentru limită de vârstă;
- Pensie anticipată;
- Pensie de invaliditate;
- Pensie de urmaș.

Pensia pentru limită de vârstă - Accesul la pensia pentru limită de vârstă este condiționat de realizarea unui stagiului minim de 15 ani contributiv. La totalizarea stagiului minim de cotizare nu se au în vedere perioadele asimilate și perioadele necontributive. Excepție o constituie perioada de maternitate/paternitate care va fi avută în vedere la calculul vechimii necesare pentru deschiderea dreptului de pensie pentru limită de vârstă.

Pensia anticipată - Accesul la pensia anticipată este condiționat de realizarea unui stagiului complet de cotizare contributiv de 35 ani. Pensionarea anticipată se realizează cu reducerea maximă de 5 ani din vârsta standard de pensionare prevăzută de lege. **Pensionarea anticipată cu 5 ani mai devreme a persoanele care au depășit stagiul complet de cotizare contributiv de 35 ani cu cel mult 5 ani de stagiul de cotizare va fi penalizată cu maxim 24% .**

Pensia de invaliditate - vor exista în continuare cele trei grade de invaliditate. Noutatea pentru această categorie este legată de **redefinirea gradelor de invaliditate în funcție de deficiența funcțională a persoanei (grav, accentuat sau mediu)**. Pentru oricare dintre gradele de invaliditate în funcție de natura afectării capacității de muncă și tipul raportului de muncă, capacitatea de muncă poate fi considerată păstrată pentru anumite activități profesionale.

Pensia de urmaș - Se mențin prevederile din legislația veche.

5. Valorificarea sporurilor nepermanente -

Valorificarea sporurilor acordate sporadic de-a lungul activității profesionale. Valorificarea tuturor veniturilor brute realizate pentru care s-au datorat contribuțiile de asigurări sociale: acord global, plata cu ora, al treisprezecelea salariu, premii, etc.. În situația în care din diverse motive nu se poate face dovada acestor venituri brute cu adeverințe, la calculul punctajelor se utilizează ca și în prezent salariile din carnetul de muncă și sporurile permanente.

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii noi se recalculează din oficiu toate dosarele care au adeverințe cu sporuri nepermanente și nevalorificate conform vechii legislații. Pentru pensionarii care nu au depus la dosar încă aceste adeverințe pot să le depună. Modelul de adeverință pentru angajatori e cel prevăzut de lege. Pentru pensionarii care au adeverințele la dosar nu mai este necesar să prezinte o altă adeverință decât dacă cea de la dosar este incompletă. Sunt valabile adeverințele care au fost emise și înainte de intrarea noii legi în vigoare dacă respectă fondul și forma prevăzută de legislația de la momentul emiterii. **Drepturile recalulate urmare adăugării de sporuri nepermanente de acordă de la data intrării în vigoare a prezentei legi.**

6. Egalizarea vârstelor standard de pensionare dintre bărbați și femei -

Egalizarea vârstei de pensionare a femeilor cu cea a bărbaților, la 65 de ani, eșalonat până în anul 2035. În prezent atingerea vârstei standard de pensionare la femei de 63 de ani și se face eșalonat până în 2030. Conform anexei nr. 5 din lege eșalonarea vârstei standard pentru femei se va face, conform criteriilor din jalon, până în anul 2035. În lege s-a avut în vedere și recomandarea asumată de România prin PNRR, referitoare la menținerea în activitate a angajaților până la vârsta de 70 de ani, dar cu acordul angajatorului.

7. Reducerea vârstei standard de pensionare pentru femeile cu mai mulți copii -

Femeile care au născut și crescut copii până la vârsta de 16 ani beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare astfel: 6 luni pentru primul copil, un an pentru doi copii.....mergând cu

reducerea până la 3 ani și 6 luni, pentru 7 copii. Reducerea vârstei de pensionare prevăzută în tabelul din proiectul de lege se aplică și în cazul în care numărul de copii cuprinde și copii adoptați și crescuți pe o perioadă de cel puțin 13 ani. Pentru acest beneficiu femeile vor prezenta copii după certificatele de naștere ale copiilor și o declarație pe proprie răspundere că au născut și crescut copii până la vârsta de 16 ani. Acest mod de lucru a fost utilizat și pe parcursul implementării legii nr. 19/2000. Această reducere se poate cumula și cu reducerile în baza grupelor de muncă.

8. Cumpărarea de vechime -

Cumpărarea de vechime pentru oricare 6 ani din perioada necontributivă, în baza unui contract de asigurare voluntar. Perioade de vechime cumpărată în baza contractului de asigurare poate fi valorificată doar la deschiderea dreptului de pensie pentru limită de vârstă. Plata se va putea face în rate și se va lua în calcul și plata parțială.

9. Reanalizarea condițiilor de muncă speciale și deosebite -

Întărirea principiului contributivității vizează revizuirea activităților încadrate în condiții speciale și deosebite de muncă. Dacă în prezent persoanele care realizează vechime în condiții speciale sau deosebite de muncă beneficiază la pensie de mai multe bonusuri:

- Reducerea vârstei standard de pensionare cu maxim 13 ani/ respectiv 10 ani;
- Majorarea punctajelor lunare pentru anii lucrați în aceste condiții de 50%, respectiv 25%; (*crescut artificial valoarea pensiei*)
- Spor de grupă care constituie vechime, deși nu este contributivă; (*crescut artificial vechimea realizată*)
- Stagiul complet de cotizare mai mic de 15 ani, 17 ani, (zonele de radiații I și II), 20 ani pentru mineri, 25 ani pentru cei care au lucrat în condiții speciale, etc.. (*au determinat cantumuri mai mari*)
- O parte dintre aceste persoane au primit și un indice de corecție (*a majorat artificial valoarea pensiei*)

Prin noua lege se diminuează reducerile din vârsta standard cu 3 ani, atât pentru vechimea realizată în condițiile deosebite de muncă, cât și pentru vechimea realizată condiții speciale de muncă. De exemplu: reducerea vârstei standard de pensionare pentru **activitățile desfășurate în grupa I și/sau în condiții speciale de muncă** de 13 ani se diminuează la maxim 10 ani, iar reducerea vârstei standard de pensionare pentru **activitățile desfășurate în grupa a II-a și /sau în condiții deosebite de 10 ani** se diminuează la maxim 7 ani. Ca și în legislația aflată în vigoare s-au păstrat câteva excepții pentru următoarele categorii:

- a) Minerii - vor avea reducerea din vârsta standard de pensionare de 20 de ani, stagiul necesar pentru deschiderea dreptului de pensie tot de 20 de ani;
- b) Persoanele care au lucrat în zonele I și II de radiații - vor avea reducerea din vârsta standard de pensionare de 20 de ani (zona I) și respective de 18 ani (zona II), stagiul necesar pentru deschiderea dreptului de pensie va fi de 22 de ani pentru zona I și de 25 de ani pentru zona II de radiații; (CNCAN a fost unul dintre avizatorii legii pensiilor și nu a venit cu observații sau propuneri de modificare a condițiilor prevăzute în proiect.)
- c) Artiști - reducere de 13 ani din vârsta standard de pensionare și 20 de ani vechime minimă în profesie;
- d) Personalul din aviație, zona de armament, construcții de nave, de mașini, producție ale minelor de minereuri, zona forestieră și personalul care vizează siguranța circulației - vor avea reducerea din vârsta standard de pensionare de 11 de ani și 25 de ani în activitățile enumerate anterior;
- e) Personalul care a realizat activități încadrate în condiții speciale și pentru care angajatorii au respectat după anul 2001 procedurile de avizare și plată diferențiată a contribuțiilor de asigurări sociale și personalul din unitățile de producere a energiei electrice în termocentralele pe baza de cărbuni - vor avea reducerea din vârsta standard de pensionare de 13 de ani și 25 de ani în activitățile enumerate anterior.

Un alt beneficiu pentru aceste categorii o constituie acordarea unui nr de punct fix pentru fiecare lună de activitate realizată în condiții speciale. Propunerea are în vedere echitatea dintre persoanele care lucrează în condiții deosebite/speciale de muncă și întărirea principiului

contributivității. Majorarea acordată va fi în raport de anii de muncă realizați în condiții de muncă superioare și nu influențați de veniturile încasate pentru care s-au reținut contribuțiile de asigurări sociale. Dacă în prezent se acordă o majorare de 25% sau 50% pentru fiecare punctaj lunar realizat de persoana care a lucrat în condiții deosebite/speciale de muncă, propunerea vizează acordarea unui nr. de puncte fix, de respectiv 0,25 pct și 0,50 pct, pentru fiecare an realizat în condiții superioare de muncă. Pentru mineri și persoanele care au lucrat în zonele I și II de radiații de va acorda câte un punct pentru fiecare an lucrat în condițiile specifice de activitate.

Prin lege locurile de muncă pentru care s-au obținut avize de încadrare în condiții deosebite și a căror valabilitate a fost prelungită potrivit legislației anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, se mențin în condiții deosebite de muncă potrivit legii, până la normalizarea de către angajator a condițiilor de muncă, dar nu mai târziu de **01 ianuarie 2035**. Pentru locurile de muncă prevăzute în lege la art. 28 începând cu lit. d), f)-l) se mențin în condiții speciale de muncă până la data de **01 ianuarie 2035**.

S-a revizuit anexa 4 din proiect în sensul eliminării unor funcții. (în prezent sunt 10 funcții, după revizuire au rămas doar 4 funcții. S-a propus eliminarea jongleurilor, clovnilor, cascadorilor, dansatorilor, călăreților de circ, dresor de animale deoarece aceste categorii nu se regăsesc în D112 decât cu contracte part - time sau își desfășoară activitatea în baza unor contracte de colaborare. Faptul că nu figurează în condiții speciale pe toată durata normală a programului de lucru, aceste persoane nu pot fi încadrate în condiții speciale.

S-a revizuit anexa 3 care cuprinde lista unităților cu activități încadrate în condiții speciale. Din **147 de unități, din câte există astăzi în legea nr. 263/2010, au rămas 46 de unități**. Reducerea listei a avut în vedere acele unități care au trecut succesiv prin două evaluări și nu au mai primit aviz, desființarea unor unități și faptul că unele dintre acestea nu au mai depus declarații în condiții speciale.

10. Condiție pensionare limita de vârstă cu 5 ani mai devreme -

Persoanele care au realizat un stagiu de cotizare mai mare de 5 ani peste stagiul complet de cotizare contributiv de 35 de ani pot ieși la pensie pentru limită de vârstă, dar nu mai mult de 5 ani din vârsta standard de pensionare prevăzută în Anexa nr. 5.

11. Persoane cu dizabilități -

Pentru această categorie se mențin reducerile din vârsta standard de pensionare, respectiv: cu 15 ani pentru asigurații cu handicap grav dacă au realizat cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare, cu 10 ani pentru asigurații cu handicap accentuat dacă au realizat cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare, cu 10 ani pentru asigurații cu handicap mediu dacă au realizat stagiul complet de cotizare. Pentru persoanele care lucrează în condiții de handicap grav sau accentuat vor primi o majorare cu un nr. de puncte fix de 0,5 puncte și 0,25 puncte pentru fiecare an realizat în condițiile enumerate mai sus.

12. Indemnizația minimă socială -

Se va acorda în continuare indemnizația socială pentru pensionarii cu venituri din pensie mai mici decât valoarea indemnizației minime, conform OUG nr. 6/2009. Cuantumul indemnizației sociale pentru pensionari va fi majorat anual cu același mecanism de majorare al pensiilor publice. Astăzi valoarea indemnizației sociale este **1281 lei**. Folosirea unui mecanism de majorare identic cu cel al pensiilor publice va determina o creștere corectă a indemnizației minime sociale în raport de creșterea pensiilor .

13. Creșterea vârstei standard de pensionare, a stagiului minim și stagiului complet de cotizare în raport de speranța de viață -

Această prevedere face parte din setul de mecanisme agreate cu Comisia Europeană, menite să asigure sustenabilitatea sistemului public de pensii, în contextul unor perioade dificile din punct de vedere financiar, mecanism care de altfel are rolul de a menține sistemul public de pensii într-o marjă de responsabilitate fiscal-bugetară. Din analizele efectuate speranța de viață a romanilor nu a avut un trend crescător în ultimii 10 ani , iar pentru viitor nu va depăși mai mult de o lună, motiv pentru care in lege este prevăzut ca in situația în care există o evoluție pozitivă a acesteia mai mică de o lună să se mențină indicatorii în vigoare. (cum s-ar spune, nu va fi nici o creștere a vârstei standard de pensionare, a stagiului minim sau complet de cotizare în următorii ani. A se vedea datele de la INS)

VEZSENYI MELINDA,
Director Executiv

FEJÉR ZSUZSANNA,
Director Executiv Adjunct

